

dr. Simon Attila István
Környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős Helyettes Államtitkár Úr részére
Békés Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály,
mint I. fokú hatóságon keresztül

tárgy: fellebbezés, ügyiratszám: BE/38/02394-76/2024

Tisztelt Környezetvédelmi Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkár Úr!

Alulírott, mint a Greenpeace Magyarország Egyesület (1143 Budapest, Zászlós u. 54., képviseletében eljár: Mező János Bálint ügyvezető) jogi képviselője (1. sz. melléklet: ügyvédi meghatalmazás), jelen iratommal

f e l l e b b e z é s t

nyújtok be a Békés Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: Hatóság) előtt folyamatban lévő, Sarkad, Nyékipusztá mezőfejlesztés, Nyékipusztá Gázüzem (KTJ: 103038677) kapacitás módosítás és technológiai fejlesztés összevont környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban az Egyesület ügyféli jogállását elutasító végzés (ügyiratszám: BE/38/02394-76/2024, 2. sz. mellékletben) ellen, kérve ezzel, hogy az Egyesület számára az ügyféli jogállást biztosítsa a tárgyi végzés ilyen irányú módosításával!

Indokom a következő:

A Greenpeace Magyarország Egyesület 2024.11.20. napján ügyféli jogállás elismeréséhez kérelmet nyújtott be az eljáró Hatósághoz, melynek alapja a Kvt. 98. § volt. A hiánypótlási felhívását teljesítve az Egyesület benyújtotta Alapszabályát, csatolta az észrevételeit is a folyamatban lévő eljáráshoz. A Hatóság azt állapította meg, hogy sem az Ákr. 10. § (1), sem a Kvt. 98. § (1) alapján nem jogosult az Egyesület az ügyfél státuszára, ezért a bejelentkezésre irányuló kérelmet elutasította.

A Greenpeace Magyarország Egyesület szerint a Hatóság téves és jogellenes megállapításokra hivatkozó döntése jogszerűtlen, ezért az ügyféli státusz iránti kérelem elutasítása alaptalan, jogszabálysértő.

A hatósági indokolás részleteiben, ellenérvek:

A Hatóság megállapította, hogy az „Egyesület jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül nem érinti, tekintettel arra, hogy székhelye nem a tervezett tevékenység hatásterületén helyezkedik el.” E mondatban a jogos érdek hiányát azzal indokolják, hogy a székhely nem a tervezett tevékenység hatásterületén helyezkedik el. Az Ákr. idézett szabályának nincs olyan értelmezése (nem is hív fel erre a hatósági Indokolás semmiféle jogszabályi helyet és értelmezést, vagy bíróság döntést), miszerint az érintettség **csak és kizárólag akkor állna fenn**, ha a székhely a hatásterületen lenne. A Hatóság tehát a jogos érdek hiányát azzal *indokolja*, hogy a székhely nem a tervezett tevékenység hatásterületén helyezkedik el, de nem hivatkozik semmilyen jogilag releváns forrásra, ami kizárólag a székhelyhez kapcsolná az érintettséget. Mivel ez egy hatósági indokolás, ami jogi érvelés, az alátámasztás (indokolás) helytállósága elengedhetetlen, ugyanis a Hatóságnak indokolási kötelezettsége van /Ákr. 81. § (1)/, és ha ezt nem, vagy rosszul teljesíti, akkor a megállapítása – jogi értelemben – alátámasztás híján érvénytelenné válik.

A Greenpeace Magyarország Egyesület az ügyféli jogállását a Kvt. 98. § (1) bekezdésére alapozza.

A hatósági érvelés is Kvt. 98. § (1) bekezdésével folytatódik, miszerint *a környezetvédelmi érdekek képviseletére létrehozott politikai pártnak és érdekképviseletnek nem minősülő, a hatásterületen működő egyesületeket (a továbbiakban: szervezet) a környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban a működési területükön az ügyfél jogállása illeti meg.* A Kvt. 4. § 20 pontját felhívva megállapítja, hogy az Egyesület működési területe az

Alapszabály szerint Magyarország területe. Maga a hatósági idézetsorozat mutatja meg tehát, hogy a tárgyi ügygel a Greenpeace a működése terület, mint feltétel alapján bizony foglalkozhat. Innentől a hatósági okfejtés a politikai tevékenység folytatásának vizsgálatára irányul: amennyiben ugyanis a Greenpeace Magyarország Egyesület politikai tevékenységet folytat, úgy a működési terület szerinti jogosultsága ellenére sem válhat ügyféllé a Kvtv.-re hivatkozással.

Az egyesületi tevékenység politikai jellegének megragadása az Alapszabályban meghatározott célok alapján lenne lehetséges. *Csak hogy az Alapszabályban semmiféle utalás nem található politikai tevékenységre.* A Greenpeace Magyarország Egyesület nem fejt ki politikai tevékenységet.

Ennek vizsgálata viszont nem a Hatóságra, hanem a bíróságra tartozik: a Greenpeace Magyarország Egyesület egyesületkénti elismerése az illetékes magyar bíróság hatásköre. Amennyiben a Hatóság az egyesületi tevékenységet – az erre hatáskörrel rendelkező bíróság döntését felülbírálv¹ – politikai jellegűnek minősíti, és ehhez azonnal joghatást fűz (!), úgy a magyar bíróság hatáskörébe tartozó ügyben próbál eljárni, hatáskörén túlterjeszkedve, sőt, megsérti a hatalmi ágak szétválasztásának elvét²!

Összegzés:

A hatóság nem vizsgálhatja és nem hozhat arról döntést, hogy az Egyesület tevékenysége politikai jellegű-e, mert ez nem hatósági, hanem bírósági hatáskör.

Amennyiben a Greenpeace Magyarország Egyesület célja és tevékenysége nem politikai jellegű (és nem az), úgy a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti ügyféli jogállás nem tagadható meg tőle.

A fenti alapon hozott végzés bizonyíték arra, hogy a Hatóság megsértette 2011. évi CLXXXI. törvényt, valamint az Alaptörvény C cikk (1) bekezdését, s mint ilyen, megváltoztatandó, sőt, megsemmisítendő.

E ponttól folytatva az Indokolás marad jogilag alátámasztatlan, így jogilag irreleváns, tulajdonképpen egy eszmefuttatás. Megjegyzendő, hogy az eszmefuttatás alátámasztására sem hoz fel semmiféle hivatkozást a Hatóság. Véleményünk szerint azért, mert nem is lehet. A Greenpeace Magyarország Egyesület mégsem kívánja válasz nélkül hagyni a jogi relevancia nélkül tett állításokat, de még az eszmefuttatásokat sem, mert azokat mind jogilag, mind elméletileg tévesnek tartja.

A hatóság által az Alapszabályból idézettek („*pártok felettinek vallja magát, így politikai pártban semmilyen kiemelkedő funkciót nem lát el,*”) kifejezett bizonyítékok az egyesületi politikamentességre. A magyar Greenpeace egyesület irataiban a Hatóság nem talál bizonyítékot a politikai működésre.

A hatósági indokolás a tagok *eszmei hovatartozása* alapján jut el a Greenpeace European Unithoz, amelynek jellemzőit visszavetíti a magyarországi szervezetre. Megjegyzendő, hogy nemzetközi szinten is érvényesül a politikamentesség és függetlenség. Ettől függetlenül az, hogy a nemzetközi szervezet, mint *a magyar szervezettől jogilag teljességgel független entitás, hogyan jár el, a magyar jogú Greenpeace Magyarország Egyesület minősítése szempontjából irreleváns*, mert két független szervezet egymás tetteiért jogilag nem felelhet. Ezért az európai szervezetnek az Európai Unió átláthatósági nyilvántartásában való szerepeltetése megint csak irreleváns. Innentől az ellenérvelésünk tényleg szükségtelen, viszont nem haszontalan.

A nemzetközi szervezetet azért értékelhette fontosnak a Hatóság, mert annak linkjein keresztül rátalált a „politika” szóra az Európai Unió honlapján (!?), amiből azt a következtetést vonja le, hogy a GREENPEACE European Unit politikai szervezet, és mert ennek eszmeiségét a magyar tagok magukénak vallják, ezért szerinte a magyar szervezet már politikai tevékenységet művel. Az alapfeltételezés helytelen, amiből a Hatóság helytelen következtetést vont le, ezt lentebb kimutatjuk. Azonban hangsúlyozzuk, amit fentebb már kifejtettünk, hogy az európai szervezet tevékenysége a magyar szervezet minősítése szempontjából jogilag irreleváns.

¹ a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény, **1. Hatáskör és illetékesség 1. § (1)** Az e törvényben meghatározott szervezeteket, valamint azokat a szervezeteket, amelyek esetében külön törvény bírósági nyilvántartásba vételt rendel, a szervezet székhelye szerint illetékes törvényszék veszi nyilvántartásba.

² Alaptörvény C) cikk (1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik

Mégis érdekes, mert itt csúszik bele a Hatóság egy olyan érvelésbe, ami nemcsak jogilag, de még eszmeileg is megalapozatlan, egyébként megalapozhatatlan (*a megalapozhatatlanságról az érvelést lásd a 4. oldalon*). **Érvelésével ugyanis azt sugallja, hogy az egyesületek számára bármely érdekképviselési (!!!) tevékenység tilos, mert az politikai** („Érdekképviselés: Minden olyan szervezet vagy magánszemély, amely az intézményközi megállapodás hatálya alá tartozó tevékenységet végez abból a célból, hogy befolyásolja a szakpolitika vagy jogszabályok kialakítását vagy végrehajtását, és az uniós intézmények döntéshozatali eljárásait.” végzés 4. oldal, alulról a 2. bekezdés). Ezt úgy támasztja alá, hogy egyesületek számára szerinte tiltott (tudniillik politikai) tevékenységnek minősíti a konferenciák tartását, a konzultációkat, a közmeghallgatásokat, a kommunikációs kampányokat, a kezdeményezéseket, a szakpolitikai dokumentumok készítését (felsorolás a végzés 4. oldalán alulról a 2. bekezdésben).

Csak hogy az egyesületek folytathatnak érdekképviselési tevékenységet, sőt, politikait is, számukra a pártpolitika, a közvetlen politikai tevékenység a kizárt (bár az egyesület egy speciális formája, a párt pont ezt műveli), és a politikai (fő)hatalom megragadását nem célozhatja meg (ugyanis pont erre valók a pártok). A Ptk. egyébként nem tartalmaz tiltást a politikai tevékenységre (hanem a nyereségtermelő tevékenységtől való elhatárolást végzi el), a Civiltörvényben fogalmazódik meg a közhasznúsági rendelkezések között a közvetlen politikai tevékenységtől való elzárás³.

Visszatérve: az Indokolás mintha tilosnak tartaná az érdekképviselést, mert az politikai. De hiszen az érdekképviselés tiltásával az egyesülés értelme vész el, sőt ezzel együtt a Hatóság mintha az alapvető, egyetemes emberi és állampolgári jogokat (gyülekezés, véleménynyilvánítás) is tagadná. De hiszen az érdekképviselés, a gyülekezés, a véleménynyilvánítás alapjog, ez tükröződik az Alaptörvényünk VIII., IX. és további cikkeiben⁴ is, s mint ilyen, a Hatóság által nem tiltható, nem kifogásolható. **A Hatóság mégis megpróbálja ezeket az általános, egyetemes emberi jogokat, ezen belül az érdekképviselést és az érdekképviselés során is megnyilvánuló szakpolitikát⁵, vagy általában politikát összeemosni a közvetlen politikai tevékenységgel.** A Hatóság megkísérli az általános egyesületekkel⁶ összeegyeztethetetlen **közvetlen (!!!)** politikai tevékenységnek minősíteni az éghajlat-politikát, az élelmiszerbiztonságot, a kereskedelmet, vagy a szakpolitikák vagy jogszabályok kialakítását vagy végrehajtását, és az uniós intézmények döntéshozatali eljárásait (végzés 4. oldalán alulról a 2. bekezdés), azaz az érdekképviselés egyszerű és magasabb formáit is.

Tisztázzuk: a közvetlen politikai tevékenység *a jogszabály szerint (Civiltv. 2. § 22)* a főhatalom megragadása⁷: országgyűlési, vagy önkormányzati képviselői jelöltállítás, politikai párt támogatása. Semmi köze a szakpolitikákhoz. Szakpolitika és érdekképviselés az egyesületek számára megengedett.

Miért csúszhat bele Magyarország egyik kormányhivatala ilyen összevisszaságba (az érdekképviselés, szakpolitika, politika és közvetlen politika összekeverése), amit semmiféle jogszabállyal, de még tudományos forrással, vagy bármiféle elmélettel sem támaszt alá? Vélhetőleg azért, mert napjainkra a politika szó alatt gyakorta a közvetlen politikai tevékenységet értjük (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Port%C3%A1l:Politika> A politika mai jelentésében már egy specifikus tevékenységi körre utal, melynek célja egy ország általános értelemben vett irányítása és az erőforrások elosztása, illetve az ehhez szükséges hatalom legitim módon való megszerzése és megtartása. <https://hu.wikipedia.org/wiki/Politika> A politika a társadalom különböző csoportjainak tevékenysége

³ **34. § (1)** A közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet **d)** közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

⁴ Alaptörvény VIII. cikk **(2)** Mindenkinnek joga van szervezeteket létrehozni, és joga van szervezetekhez csatlakozni. **(5)** Szakszervezetek és más érdek-képviselési szervezetek az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek.

⁵ az érdekképviselés általában szakpolitikákban is megnyilatkozhat, mert az érdekképviselést jogi úton kell ellátni, vagyis alátámasztani kell, vagyis érvelni kell, ehhez általában tudományos eredményeket használunk fel, innentől már szakosodik. Például a kiszáradás, éghajlatváltozás az állampolgár érdekei ellen való, ezért az érdekeiért felléphet, de az érdekképviselési munka akkor hiteles, ha alátámasztott, innentől tudományos ismeretekre stb. támaszkodik és szakpolitikává válik

⁶ tudniillik az egyesület egy speciális formája a párt

⁷ az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 2. § **22.** közvetlen politikai tevékenység: párt érdekében végzett politikai tevékenység, az országgyűlési képviselői választáson történő jelöltállítás, a vármegyei, fővárosi önkormányzat képviselő-testületébe történő jelöltállítás, az Európai Parlament tagjának történő jelölés, a megyei jogú város képviselő-testületébe történő jelöltállítás, valamint a polgármester jelölése; nem minősül közvetlen politikai tevékenységnek a külön törvényben meghatározott nemzeti szervezeti szervezet által a helyi, illetve nemzeti önkormányzati képviselői választáson történő jelöltállítás valamint a polgármester jelölése.

az állami hatalom megszerzéséért, megtartásáért és befolyásolásáért, hogy ennek révén érdekeiket érvényesíthessék, társadalmi céljaikat elérhessék.) *Azonban a köznyelvi pontatlanság nem vezethet a jogszabályban következetesen leírt jogok és intézmények összemosásához, főleg nem Magyarország kormányhivatala részéről.*

A Greenpeace Magyarország Egyesület soha nem törekedett a politikai hatalom megszerzésére. **Azonban mint egyesület, vállalja a tagjai érdekeinek képviseletét, amit jogszabályaink kifejezetten támogatnak.** Amikor a Hatóság tiltaná az éghajlat-politikai célok képviseletét, akkor alapjogtól zárná el az egyesület tagjait – állampolgárokat, akik az egyesületen keresztül próbálják az érdekeiket jogosan képviselni, és akik felé ezt az érdekképviseletet az egyesület, mint az Alaptörvény és a bíróság által elismert szervezet, kötelességként vállalta. „(...) a közösség tagjainak joga és kötelessége a közügyekben részt venni, hogy jó döntések születhessenek. E szerint, ne bízzuk magunkat teljes mértékben a közhatalomra, mert az így kisajátíthatja saját közös sorsunk irányítását. https://mersz.hu/dokumentum/wk50_74/#wk50_footnote-224-202 Lapsánszky András (szerk.) Közigazgatási jog I. A szakigazgatás általános alapjai, nemzetközi összefüggései. Az állami alapfunkciók igazgatása

Fentebb említettük, hogy a zavaros hatósági okfejtés magyarázható (de semmiképpen nem kimagyarázható) az elméleti megalapozatlansággal, ill. azzal, hogy jogszabály a politikai tevékenységet magát nem definiálja (csak a közvetlen politikai tevékenységet), ahogy nem definiálja a politikai tevékenység tilalmát sem. A már idézett Lapsánszky András (szerk.) Közigazgatási jog I. szerint „A politikai tevékenység tilalma viszont általánosan megfogalmazott, *határozatlan* jogfogalom. Konkretizálása a jogalkotóra, elsősorban az Országgyűlésre marad, hiszen ez törvényhozási tárgykör. Korábban az AB a 293/B/1994. AB végzéssel hatásköri okokból²⁰² elhárította magától ennek az „alapjog-korlátozó” alkotmányos rendelkezésnek a vizsgálatát, s az *Alkotmány módosításáról szóló 1993. évi CVII. törvény* 3. §-a által az Alkotmány 40/B. § (4) bekezdéseként beiktatott rendelkezés alkotmányellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének utólagos vizsgálatára és részleges megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasította [ABH 1994, 862.]” Az AB ezzel kimondta, hogy magának az Alkotmánynak valamely szakaszát nem bírálhatja felül, márpedig az egyesülési jog, az érdekképviselet Alaptörvényben garantált jog, így ettől eltítani semmiféle hatóság nem tud akkor sem, ha akarva-akaratlan összetéveszti a közpolitikát a szakpolitikával, ill. érdekképviselettel.

Ha a 293/B/1994. AB végzést is figyelembe vesszük, amiben is az Alkotmánybíróság maga sem találta illetékesnek önmagát e kérdés meghatározásában, azonban a Békés Vármegyei Kormányhivatal igen, úgy kijelenthető, hogy a Hatóság nemcsak a bíróság jogköreit vindikálja magáénak, de már a jogalkotó (Országgyűlés) helyébe is merészkedik, ami ismételten a hatásköri túlterjeszkedés Alaptörvény-sértő szintjét jelenti (lásd hatalmi ágak szétválasztása).

Kérem tehát a **Környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős Helyettes Államtitkár Urat, hogy e fellebbezéssel támadott, tárgyi hatósági végzést jogszabálysértő (és többszörösen Alaptörvény-sértő) mivolta okán változtassa meg úgy, hogy a Greenpeace Magyarország Egyesület részére a tárgyi ügyben ügyféli jogállást biztosít!**

Eljárási kérdések:
A fellebbezésre jogot az Ákr. 112. § (2) bekezdés b) pontja ad (Önálló jogorvoslatnak van helye **b)** az ügyféli jogállásról vagy jogutódlásról rendelkező, végzés ellen.)
A fellebbezést 2024.12.17. napján vette kézhez a Greenpeace Magyarország Egyesület, a fellebbezési határidő 15 nap, melynek 4. napján adja be a fellebbezést a végzésben megjelölt hatóságon keresztül

Mellékletek:

- 1. ügyvédi meghatalmazás
- 2. BE/38/02394-76/2024 ügyiratszámú végzés
- 3. illeték befizetésének igazolása banki bizonylattal

Budapest, 2024. december 20.

PER ÜGYVÉDI IRODA
1025 Budapest
Józsefhegyi u. 5/b fszt. 1.
[redacted] ügyvéd, Gutper Ügyvédi Iroda
a Greenpeace Magyarország Egyesület jogi képviseletében